

САВЕТ ЗА РЕГУЛАТОРНУ РЕФОРМУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

14.12.2009. године

Предмет: Мишљење о томе да ли образложење Нацрта закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит предузећа садржи анализу ефеката у складу са чл. 39. и 40. ст. 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005)

У складу са чланом 39. и 40. ст. 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/ 2005) даје се

МИШЉЕЊЕ:

Образложење Нацрта закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит предузећа, који је Савету за регулаторну реформу поднело на мишљење Министарство финансија, под бројем: 011-00-912/2009-04 од 02.12.2009. године **САДРЖИ НЕПОТПУНУ АНАЛИЗУ ЕФЕКТА** у складу чл. 39. и 40. ст. 2. Пословника Владе.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

Министарство финансија је доставило на мишљење Савету за регулаторну реформу (у даљем тексту: Савет) Нацрт закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит предузећа (у даљем тексту: Нацрт закона), са образложењем које садржи прилог под насловом „АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА“, у коме су дати одговори на сва питања формулисана у складу са чл. 39. и 40. ст. 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“ бр. 100/2005) и обрађивач прописа је у том смислу испунио прописану форму.

Обрађивач прописа је у прилогу „АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА“ указао на проблеме које Закон треба да реши, дефинисао је циљеве који се доношењем Закона постижу и дао одговоре на питања на кога ће утицати решења предложена Законом, какве ће трошкове примена Закона створити грађанима и привреди, те да ли закон стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију.

Савет скреће пажњу да је из одговора на питање да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о Закону, евидентно да обрађивач прописа није спроводио јавну расправу о предложеним изменама, нити се позвао на резултате неке раније спровођене јавне расправе по тим питањима, већ се искључиво консултовао са Пореском управом. Иако је навео да су разматране сугестије Савета страних инвеститора, Српског фискалног друштва и Комисије за подстицање улагања у привреду РС, обрађивач прописа се није одредио који су резултати тих консултација, односно које је њихове иницијативе и ставове уважио, а које не и из којихз разлога.

Савет подржава то што је обрађивач прописа приликом израде Нацрта закона узео у обзир преопруке Јединице за спровођење СРП, које су му достављене дана 03.11.2009. године, у оквиру Предлога програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа, одељак ПОРЕЗ НА

ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА и то препоруке 1, 3, 4, 10, 11, 12, 13 и 18 (готово у целости) и препоруке 5, 6, 7 и 14 (делимично). У том смислу подржавамо измене следећих чланова, кроз које се у целини или делимично спроводе те препоруке:

- члана 9а (преорука 11);
- члана 15. (преорука 14);
- члан 22а (преорука 18);
- члана 22б (преорука 12);
- члана 22в (преорука 13);
- члана 25а (преорука 4);
- чл. 27. и 29. (преорука 7);
- члан 40. (преорука 1);
- члан 48. (преорука 10);
- члан 50а (преоруке 5 и 6);
- члан 50г (преорука 3).

С друге стране, кроз текст нису имплементиране следеће препоруке, које су са становишта ефеката овог прописа од изузетног значаја за привреду:

1) Да се пропише да се привредном субјекту признаје право на порески кредит по основу исплата по уговору о финасијском лизингу, ако тим уговором прибавља основна средства за своју делатност (Предлога програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа, одељак ФИНАНСИЈСКИ ЛИЗИНГ - препорука 3).

Наиме, важеће законско решење привредним субјектима не признаје право на порески кредит по основу улагања у основна средства која прибављају финансијским лизингом. На овај начин се губи основни циљ због кога је Закон о финасијском лизингу донет, а то је да се привредницима омогући да на најјефтинији и најмање ризичан начин прибаве основна средства за обављање делатности.

Усвајањем ове препоруке, стимулисало би се улагање у опрему за обављање делатности, путем финасијског лизинга, чији пад у 2009. години износи око 70%. То би директно утицало на привредни раст и пораст запослености у Србији. Заиста, нема никаквих оправдања да искључиво ова врста улагања у основна средства остане ван политике пореских подстицаја. Оправдање да се не ради о стицању у власништво, је чисто формалистичко, јер се у 99% случајева ради о трајној набавци основних средстава, јер право власништва прелази на стицаоца исплатом последње лизинг рате.

У смислу наведеног, предлаже обрађивачу происа да у текст Закона унесе нови члан 48б, који гласи:

„Члан 48б

Обвезнику који уговором о финасијском лизингу прибави основна средства у сопственој делатности, исплате по том уговору признају се као улагања у основна средства и по том основу му се признаје право на порески кредит у складу са чл. 48. и 48а. овог закона, ако је тим уговором предвиђено да обвезник по отплати последње рате лизинг накнаде стиче својину на предмету лизинга.

Даном набавке у смислу члана 48. став 5. овог закона, за сваку од исплата лизинг накнаде, сматраће се дан те исплате, а даном отуђења дан раскида уговора о финансијском лизингу или дан истека уговора о финасијском лизингу, ако

обвезник није стекао својину на предмету лизинга или дан отуђења предмета лизинга од стране обвезника трећем лицу.“

2) Да се у самом тексту Закона ближе дефинише ауторска накнада, у смислу тог закона, јер недостатак те дефиниције ствара проблеме приликом примена Закона у овој области. У том смислу сугеришемо да се у члану 40. Нацрта закона дода нов став који гласи:

„Ауторска накнада, у смислу овог закона, означава плаћања сваке врсте која су примљена као накнада за коришћење или за право коришћења ауторског права на књижевно, уметничко или научно дело, укључујући биоскопске филмове и филмове или траке за телевизију или радио, као и за коришћење или за право коришћења патента, заштитног знака, нацрта или модела, плана, тајне формуле или поступка, или за коришћење или за право коришћења индустријске, комерцијалне или научне опреме или за обавештења која се односе на индустријска, комерцијална или научна искуства.“

Ради се о препоруци број 2;

3) Брисање одредбе која се односи на заштитну меру забране обављања делатности. Ради се о препоруци број 20.

Наиме, могућност изрицања заштитне мере забране обављања делатности у трајању од 3 до 12 месеци и то за нејасно дефинисане поступке пореских обвезника („не подношење пореске пријаве и пријављивање у пореском обрасцу нетачних података“) даје огромна дискрециона права пореским органима, јер су им за исту врсту поступања пореских обвезника „на располагању“ како казнене одредбе прописане Законом о порезу на добит предузећа тако и одредбе Закона о пореском поступку и пореској администрацији. Једини резултат овакве мере је довођење обвезника у ситуацију у којој му је угрожено даље постојање и могућност да испуњава своје обавезе ни према држави, што на крају директно утиче на смањење буџетских прихода.

У том смислу предлажемо обрађивачу прописа да измени члану 113. Закона о порезу на добит предузећа тако што ће после речи: „могло да има“, додати речи: „значајно“, а после речи „пореске подстицаје“ брисати запету и речи: „или ако уз пореску пријаву не поднесе остала документа у складу са чл. 34, 63, 64, 65. и 70. овог закона“.

4) Регулисати детаљније трансферне цене. Ради се о препоруци број 24

Појам трансферне ценама није детаљно разрађени. како Законом, тако ни подзаконским актима. Такође, методи за утврђивање „цене ван дохвата руке“ су лимитирани и не укључују све методе које познаје законска регулатива како земаља у окружењу, тако и земаља Европске уније и релевантних препорука ОЕЦД-а. С обзиром на знатан број пореских обвезника који имају трансакције са повезаним лицима, императив је да порески прописи Републике Србије дефинишу основне елементе трансакција са повезаним лицима, као и увођење обавезе за постојање „документације“ о трансферним ценама, којим би се оправдале наведене трансакције. Такође, порески биланс би требало ускладити тако да исказује само ефекте/ разлике између трансферних цена и цена „ван дохвата руке“, а да порески обвезник располаже са минимумом документације прописане законом за доказивање „тржишне“ вредности трансакција са повезаним лицима.

У смислу наведеног предлажемо да се члан 60. Закона о порезу на добит предузећа измени тако да гласи:

„Обвезник је дужан да разлику између цена из члана 59. став 1. овог закона и цена утврђених принципом „ван дохвата руке“ посебно прикаже у свом пореском билансу.

Обавеза из ст. 1. овог члана односи се и на трансакције између сталне пословне јединице из члана 4. овог закона и њене нерезидентне филијале.“

Такође предлажемо да се члан 61. Измени да гласи:

„Разлика између цене утврђене применом принципа "ван дохвата руке" и обвезникове трансферне цене укључује се у пореску основицу.

Код утврђивања цене трансакције по принципу "ван дохвата руке", користе се следеће методе:

- А) метода упоредиве цене на тржишту;
- Б) метода коштања увећана за уобичајену маржу;
- В) метода препродајне цене.

Уколико је могуће применити метод упоредиве цене на тржишту, ова метода има предност у односу на остале методе.

Губитак који настане у трансакцијама између повезаних лица не умањује опорезиву добит.

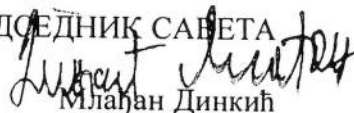
Обвезник је дужан да приликом подношења пореског биланса и пореске пријаве за текућу годину, а најкасније у року од 30 дана по добијању писменог захтева од стране пореске управе, приложи документацију којом се документује цена у трансакцијама са повезаним лицима, а нарочито:

- А) правни статус и пословне активности пореског обвезника и њихове карактеристике;
- Б) идентификацију повезаних лица са пореским обвезником за период за који се подноси порески биланс;
- В) идентификацију трансакција између повезаних лица у смислу обима и услова под којима су оне обављане у периоду за који се подноси порески биланс;
- Г) попис активности и подаци о пословним партнерима, релевантни за извршене трансакције;
- Д) опис методе коришћене за доказивање цена између повезаних лица.

Министар финансија ближе уређује начин примене метода из става 2. овог члана.“

Имајући у виду наведено, Савет констатује да образложење Нацрта закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит предузећа, који је Савету за регулаторну реформу поднело на мишљење Министарство финансија САДРЖИ НЕПОТПУНУ АНАЛИЗУ ЕФЕКТА у складу са чл. 39. и 40. ст. 2. Пословника Владе, а позива обрађивача прописа да размотри сугестије изнете у овом мишљењу 1) до 4) и складу са истим интервенише на текст прописа.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Младан Динкић

